

Św. Agata – dziewica i męczennica

USA – Phoenix, witraż w Katedrze S. Mary's

zobacz: [Święci w Polsce i ich kult w świetle historii](http://sancti-in-polonia.wietrzykowski.net/2a.html)
<http://sancti-in-polonia.wietrzykowski.net/2a.html>
<http://sancti-in-polonia.wietrzykowski.net/7a.html>

Z czytania brewiarzowego na 5 lutego

Agata (etymologicznie: "dobra") zwana Sycylijską jest jedną z najbardziej czczonych w chrześcijaństwie świętych. Wiadomości o niej mamy przede wszystkim w aktach jej męczeństwa. W pierwszych wiekach chrześcijaństwa istniał bowiem zwyczaj, że sporządzano akta męczenników; większość z nich nie doczekała do naszych czasów. Akta męczeństwa Agaty pochodzą dopiero z V wieku.

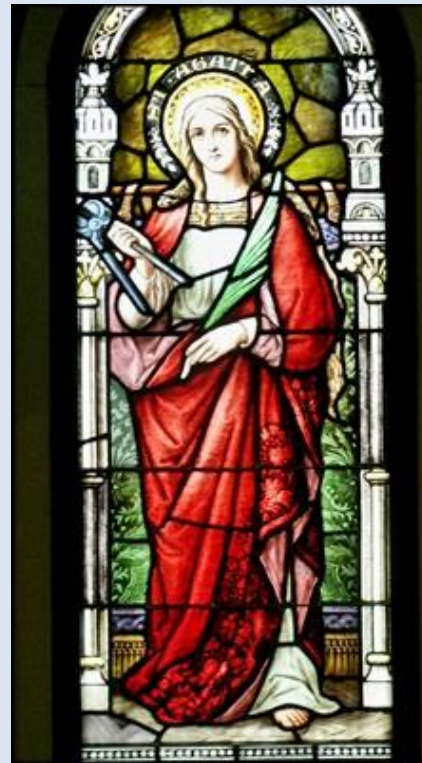
Według opisu męczeństwa Agata urodziła się w Katanii na Sycylii ok. 235 r. Po przyjęciu chrztu postanowiła poświęcić się Chrystusowi i żyć w dziewictwie. Jej wyjątkowa uroda zwróciła uwagę Kwincjana, namiestnika Sycylii. Zaproponował jej małżeństwo. Agata odmówiła, wzbudzając w odrzuconym senatorze nienawiść i pragnienie zemsty. Trwały wówczas prześladowania chrześcijan, zarządzane przez cesarza Decjusza. Kwincjan aresztował Agatę. Próbowal ją zniesławić przez pozbawienie jej dziewiczej niewinności, dlatego oddał ją pod opiekę pewnej rozpustnej kobiety, imieniem Afrodyssa. Kiedy te zabiegi spełzyły na niczym, namiestnik skazał Agatę na tortury, podczas których odcięto jej piersi. W tym czasie miasto nawiedziło trzęsienie ziemi, w którym zginęło wielu pogan. Przerażony namiestnik nakazał zaprzestać mąk, gdyż dostrzegł w tym karę Bożą. Ostatecznie Agata poniosła śmierć, rzucona na rozżarzone węgle, 5 lutego 251 r.

Jej ciało chrześcijanie złożyli w bezpiecznym miejscu poza miastem. Papież Symmachus (+ 514) wystawił ku jej czci w Rzymie przy Via Aurelia okazałą bazylikę. Kolejną świątynię w Rzymie poświęcił jej św. Grzegorz Wielki w roku 593. Wreszcie papież Grzegorz II (+ 731) przy bazylice św. Chryzogona na Zatybrzu wystawił ku jej czci trzeci rzymski kościół. Dowodzi to wielkiej czci, jaką otaczano ją w owych czasach. Obecnie ciało Agaty znajduje się w katedrze w Katanii. Wielkiej czci doznają jej relikwie, m.in. welon, dzięki któremu, jak niesie podanie, Katania niejedną raz miała doznać ocalenia.

W dzień św. Agaty w niektórych okolicach poświęca się pieczywo, sól i wodę, które mają chronić ludność od pożarów i piorunów. Poświęcone kawałki chleba wrzucano do ognia, by wiatr odwrócił pożar w kierunku przeciwnym. W dniu jej pamięci karmiono bydło poświęconą solą i chlebem, by je uchronić od zarazy. Św. Agata jest patronką Sycylii, miasta Katanii oraz ludwisarzy. Wzywana przez kobiety karmiące oraz w chorobach piersi.

W ikonografii św. Agata przedstawiana jest w długiej sukni, z kleszczami, którymi ją szarpano. Atrybutami są: chleb, dom w płomieniach, korona w rękach, kość słoniowa – symbol czystości i niewinności oraz siły moralnej, palma męczennicka, obcięte piersi na misie, pochodnia, płonąca świeca – symbol Chrystusa.

<https://www.brewiarz.pl/czytelnia/swieci/02-05.php3>

1. Tymowa, MAŁ, pł. na fg NSPJ z 1911 r.,
2. USA – Phoenix, wt w kt S. Mary's, P1280193- 3.X.'08.

3. Rzym, ob. w baz. Santa Cecylia, P1790950- 29.III.'12.

4. Krzeszów, DLN, fg w baz. WNMP,

5. Rytwiany fg Pustelnia karm.

Sainte Agathe

6. Francja – Lourdes, kop. ob. w baz. św. Piusa X,

7. Rzym, ob. w baz. S. Maria s. Minerwa, P1790595- 28.III.'12.

8. Sejny, PDL, fg na kd – skwer k. baz. Nawiedzenia NMP,

9. Wasilków, PDL, fg drew. na Górze Krzyży- Sankt. Święta Woda

A1,10- Witów, ŁDZ, ob. w ko śś. Małgorzaty i Augustyna;
A1,11- Wrocław, fg w ko św. Macieja;

Czeladź, ko. św. Stanisława BM (zdz. pw)

*Jeżeli nie zaznaczono inaczej, to zdjęcia: **Jan Nitecki***

[POWRÓT DO STRONY GŁÓWNEJ IKONOGRAFII](#)